

Korzenie

Ród Wojtyłów (bądź Woytyłów – pisane zamiennie) wywodzi się ze wsi Czaniec w Beskidzie Małym. Ta prowincjonalna polska miejscina nad Sołą granicząca z Kętami należała do Białej, głównej miejscowości tego regionu. Na terenie Czańca znajdował się kościół parafialny p.w. św. Bartłomieja, który wchodził w skład dekanatu oświęcimskiego, będącego częścią archidiecezji krakowskiej. Najstarszym członkiem rodu Wojtyłów, którego imię figuruje w aktach parafialnych jest Maciej Wojtyła, urodzony w 1765 r., ożeniony 22 lipca 1800 r. z Marianną Kowalską. Zanotowano także Franciszkę Wojtyłową (ur. 1792 r.) oraz Bartłomieja. Zdaniem badaczy genealogii, można przypuszczać, iż są to przodkowie Karola Józefa Wojtyły urodzonego 18 maja 1920 r. w Wadowicach, gdyż imiona tych przodków pojawiają się także w późniejszych dokumentach.

W sposób ciągły genealogię Karola Wojtyły, przyszłego papieża, można zrekonstruować od **prapradziadka Bartłomieja Wojtyły**, który wraz z Anną Hudecką miał czworo dzieci. Ich najstarszy syn **Franciszek, pradziadek przyszłego papieża**, był radnym gminy i *iudex comunitatis* (sędzią pokoju). Poślubił Franciszkę z. d. Gałuszka, która oprócz trzech synów urodziła w 1852 r. **Macieja**, który po kilkunastu latach opuścił Czaniec i przeprowadził się do niedalekiego Lipnika. Tam w aktach parafialnych Maciej Wojtyła został zanotowany jako „*sartor ex Czaniec*” (krawiec z Czańca) i „*agricola*” (rolnik). W rodzinnych wspomnieniach pozostał jednak jako cechmistrz krawiecki. Ożenił się z Anną Przeczek, córką piekarza, która 18 lipca 1879 r. urodziła pierworodnego syna, któremu nadano imię Karol. Po kilkudziesięciu latach, **Karol Wojtyła został ojcem Karola Józefa, przyszłego papieża Jana Pawła II**. Dziadek Maciej Wojtyła zmarł 23 września 1923 r. w Lipniku, gdzie został pochowany we wspólnym grobowcu z żoną Marią. Jego trzyletni wówczas wnuk Karol, przyszły papież, nie zachował o nim żadnego wspomnienia.

Matka przyszłego Jana Pawła II, Emilia pochodzi z rodziny Kaczorowskich. Genealogię tego rodu, w sposób ciągły można odtworzyć od **Mikołaja Kaczorowskiego, pradziadka przyszłego papieża**, który od 1821 r. pracował w warszawskich stajniach Zamoyskiego, a następnie w przy pałacu w Klemensowie. Po śmierci pierwszej żony, Franciszki z d. Kurzawa, ożenił się z Urszulą Malinowską z Magnuszewa, która 26 czerwca 1849 r. urodziła syna **Feliksa. Jest to drugi dziadek** przyszłego papieża. Feliks Kaczorowski, z zawodu rymarz (specjalizował się w objaniu powozów), początkowo pracował jako stangret w dobrach hrabiego Andrzeja Zamoyskiego. Po śmierci hrabiego w 1874 r. Feliks przeprowadził się do Białej, gdzie ożenił się z córką szewca, Marią Anną z. d. Scholz. Urodziło im się dziewięcioro dzieci, w tym **Emilia, matka przyszłego papieża** (26 marca 1884 r.) oraz Maria Anna, która po mężu przyjęła nazwisko Wiadrowska i była matką chrzestną Karola Wojtyły. Rok po urodzeniu Emilii rodzina Kaczorowskich przeprowadziła się do Krakowa. Karol Wojtyła nie znał swoich dziadków ze strony matki, gdyż zmarli przed jego narodzeniem.

Uczeń i kolega

Karol zwany Lolkiem, **15 września 1926 r. rozpoczął naukę w męskiej Szkole Podstawowej im. Marcina Wadowity w Wadowicach**. Był zdyscyplinowanym, bardzo zdolnym, bystrym i pilnym uczniem. Po śmierci matki wraz z ojcem prowadził życie skromne i uregulowane. O szóstej pobudka, śniadanie, codzienna Msza św. Następnie szkoła, po której wraz z ojcem udawał się na obiad do jadłodajni p. Marii Banaś. Po obiedzie dwie godziny odpoczynku i zabaw. Wraz z kolegami biegał nad Skawę, grał w piłkę nożną. Zimą w hokeja bądź w przykościelnej sali w ping – ponga. Następnie odrabiał lekcje w domu. Na zakończenie dnia wraz z ojcem szedł na spacer, podczas którego nieraz wchodzili do kościoła.

We wrześniu 1930 r. rozpoczął naukę w I Państwowym Gimnazjum Męskim im. Marcina Wadowity w Wadowicach. Odkrył wówczas „szczególne zamiłowanie” do lekcji języka polskiego, a zwłaszcza do języka – słowa, ich znaczeń i ich brzmień. To rozbudziło w nim zainteresowanie poezją i teatrem. Uczęszczał na spotkania Kółka Teatralnego stworzonego przez polonistów z żeńskiego gimnazjum im. Michaliny Mościckiej i męskiego gimnazjum im. Marcina Wadowity. Jedną z pierwszych wystawionych

sztuk w której zagrał Karol była *Antyгона* Sofoklesa. Grał wówczas Hajmona. W lutym 1937 r. amatorski teatr wystawiał *Balladynę* J. Słowackiego, w której grał dwie role: Kirkora oraz objętą w ostatniej chwili rolę von Kostryna. Grał także w *Ślubach panieńskich* A. Fredry, w sztuce *Zygmunt August* St. Wyspiańskiego, w *Nie – Boskiej komedii* Z. Krasińskiego. Karol nie tylko był aktorem, ale także pomagał w pracach reżyserskich.

Dla Karola lata gimnazjalne to był czas nawiązywania głębokich relacji, które trwały przez całe życie. Zaprzyjaźnił się m.in. ze Zbigniewem Siłkowskim, z którym długo siedział w jednej ławce. Także z Janem Kusiem, Tomaszem Romańskim, Antonim Bohdanowiczem, który później został biskupem. Szczególnymi zaś przyjaciółmi Karola byli Żyd - Jerzy Kluger oraz Halina Królikiewicz, po mężu Kwiatkowska, córka dyrektora gimnazjum, która już wtedy była dobrze zapowiadającą się aktorką. Zaprzyjaźnił się także z Mieczysławem Kotlarczykiem, nauczycielem prywatnego gimnazjum karmelitów, z którym godzinami rozmawiał o teatrze, literaturze i filozofii. Bliski Karolowi był także ks. Kazimierz Figlewicz, który jako wikary wadowickiej parafii, uczył gimnazjalistów religii. Był on dla Karola duchowym przewodnikiem, który czuwał nad religijnym rozwojem dobrze zapowiadającego się młodzieńca. Dzięki niemu Karol został ministrantem.

Ojciec Lolka także czuwał nad religijnym i intelektualnym rozwojem swego syna. Wspólnie czytali Pismo Św. Często pielgrzymowali do Kalwarii Zebrzydowskiej, czy wyruszali na górskie szlaki. Ojciec zaszczepiał w nim zainteresowanie historią Polski oraz chęć podróżowania. Często zasiadali razem i pochylali się nad atlasem geograficznym. Uczył go języka niemieckiego i dlatego opracował dla niego mały słownik.

3 maja 1938 r. Karol przyjął **sakrament bierzmowania** wybierając jako swego patrona **św. Huberta**. Jego świadkiem był ojciec przyjaciela, p. Siłkowski. Kilka dni później, bo **14 maja Karol zdał egzamin dojrzałości**. Latem wraz z ojcem przeprowadził się do Krakowa, gdzie zamieszkał w domu wujka Roberta, na Dębnikach, przy ul. Tynieckiej 10.

Opracowane na podstawie:

- A. Boniecki, *Kalendarium życia Karola Wojtyły*, Kraków 1983, s. 31 – 38
- B. Lecomte, *Pasterz*, Kraków 2006, s. 34 – 47

Kapłan

Młody Ksiądz Karol Wojtyła kilka dni po święceniach, bo 15 listopada wyjechał na studia do Rzymu, gdzie na Uniwersytecie św. Tomasza z Akwinu *Angelicum* kontynuował prace badawcze nad mistyką św. Jana od Krzyża. Pod kierunkiem o. Reginalda Garrigou-Lagrange’a OP napisał **rozprawę doktorską na temat *Doctrina de fide apud S. Joannem a Cruce*** (tłum. Zagadnienie wiary w dziełach Św. Jana od Krzyża), którą obronił 19 czerwca 1948 r. W Rzymie nie opublikował jednak tej rozprawy i dlatego nie otrzymał dyplomu doktorskiego. Dopiero 30 lat później, w 1978 r. Janowi Pawłowi II wręczyli go przedstawiciele *Angelicum*. Po powrocie do Polski **od 28 lipca 1948 r.** jako **wikariusz** podjął pracę duszpasterską **w parafii w Niegowici**. Równocześnie przygotowywał się do egzaminu doktorskiego na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. 24 listopada 1948 r. na Wydziale Teologicznym obronił pracę magisterską: *Pojecie środka zjednoczenia duszy z Bogiem w nauce św. Jana od Krzyża*. Następnie raz jeszcze (16 grudnia 1948 r.) obronił rozprawę doktorską na temat *Doctrina de fide apud S. Joannem a*

Cruce i otrzymał tytuł doktora teologii na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego.

17 marca 1949 r. Karol otrzymał **dekret przydzielający go do parafii św. Floriana w Krakowie**. Pełnił w niej funkcję wikariusza, sprawując sakramenty i zajmując się młodzieżą akademicką. W 1950 r. Karol wprowadził *novum* w życie parafii. Zorganizował w kościele św. Floriana kursy dla narzeczonych, w których uczestniczyły pary studenckie. Prowadził dla studentów rekolekcje. W każdą środę o godz. 6:00 na Mszy św. gromadził wokół ołtarza grupę studentek z Uniwersytetu Jagiellońskiego i studentów z Politechniki, z której to grupy powstał „chórek”.

Pracował wówczas także naukowo, wiele czytał i pisał. W „Tygodniku Powszechnym” i „Znaku” m.in. pod pseudonimem **Andrzej Jawień** ukazywały się jego artykuły i wiersze. W 1951 r. ks. Wojtyła przeprowadził się na ul. Kanoniczą. Odprawiał wówczas Msze w kościele św. Katarzyny, a następnie w kościele Mariackim. Nadal jednak zajmował się duszpasterstwem akademickim przy kościele św. Floriana. W dni wolne od zajęć wyjeżdżał z nimi w góry i na Mazury. Młodzi zwracali się do niego „Wujku”, ponieważ ówczesna władza zakazywała wyjazdów kapłana z młodzieżą.

Na przełomie listopada i grudnia 1953 r. ks. dr Karol Wojtyła **zakończył przewód habilitacyjny**. Jego **dysertacja habilitacyjna: *Próba opracowania etyki chrześcijańskiej według systemu Maxa Schelera*** została jednogłośnie przyjęta przez gremium profesorów. Prowadził wykłady z katolickiej etyki społecznej dla studentów trzech seminariów: Krakowskiego, Śląskiego i Częstochowskiego. W roku 1954 rozpoczął wykłady na Wydziale Filozoficznym Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w Lublinie.

Ks. dr hab. Karol Wojtyła był rzetelnym naukowcem i oddanym duszpasterzem. Prowadził nie tylko duszpasterstwo akademickie, ale także duszpasterstwo służby zdrowia. Wygłaszał dla lekarzy cykl konferencji oraz podejmował z nimi etyczne dyskusje. Kilkanaście lat później, jako Jan Paweł II także będzie prowadził dyskusje z lekarzami i naukowcami, zapraszając ich na sesje bądź kolokwia. **4 lipca 1958 r.** podczas wyprawy kajakowej na Łynie Ks. Karol otrzymał wiadomość, iż **papież Pius XII mianował go biskupem pomocniczym archidiecezji krakowskiej**.

Opracowane na podstawie:

- Jan Paweł II, Dar i tajemnica, 1996
- Jan Paweł II, Wstańcie, chodźmy!, Kraków 2004
- A. Boniecki, Kalendarium życia Karola Wojtyły, Kraków 1983, s. 39 – 159
- J. Machniak, Słowo od Redakcji, w: Św. Jan od Krzyża w recepcji Karola Wojtyły – Jana Pawła II, Kraków 2008, s. 5 – 7, s. 5

Biskup

28 września 1958 r. w uroczystość św. Wacława w Katedrze na Wawelu ks. Karol Wojtyła otrzymał sakrę biskupią. 3 października także w katedrze miała miejsce Msza św. pontyfikalna. Tego dnia młody biskup siebie i całą swoją posługę zawierzył Matce Bożej, czyniąc swoim biskupim zawołaniem: **Totus Tuus (Cały Twój)**. Dwadzieścia lat później to zawołanie będzie znane całemu światu.

Ze względu na biskupią posługę w mniejszym zakresie kontynuował obowiązki wykładowcy na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim w Lublinie. Parę razy w roku przyjeżdżał i prowadził przez kilka godzin wykłady.

Z wielkim zaangażowaniem pełnił obowiązki nie tylko naukowca, ale także i biskupa. Udzielał sakramentu bierzmowania, święceń diakonatu i prezbiteratu. Brał udział w konsekracjach biskupich. Prowadził rekolekcje, dni skupienia, wygłaszał konferencje dla różnych stanów i grup zawodowych. Wizytował parafie i odwiedzał najciężiej chorych w ich domach. Odprawiał Mszę dla głuchoniemych, spotykał się z dziećmi „sprawnymi inaczej”. Brał udział w spotkaniach opłatkowych dla różnych grup, podczas których bardzo chętnie śpiewał kolędy. **W 1960 r.** z jego inicjatywy **rozpoczął działalność Instytut Rodziny**, który początkowo adresowany był tylko do świeckich, a od 1965/1966 r. także i do księży.

Na stolicy biskupiej w Krakowie po śmierci Metropolity Krakowskiego Eugeniusza Baziaka (15 czerwca 1962 r.) rozpoczął się trwający półtora roku wakat. W oczekiwaniu na nominację nowego arcybiskupa metropolity krakowskiego **funkcję wikariusza kapitulnego, to znaczy administratora diecezji krakowskiej pełnił ks. bp Karol Wojtyła.** Tego samego roku bp Wojtyła zrezygnował z prowadzenia wykładów na Wydziale Teologicznym w Krakowie, aby **od 11 października wziąć czynny udział w obradach Soboru Watykańskiego II w Rzymie.** Początkowo słuchał, obserwował, uczył się, aby nieco później stać się kreatywnym uczestnikiem. Zabierał głos zgłaszając swoje uwagi do omawianych schematów. Najmocniej swój osobisty wkład bp Wojtyła odcisnął w tak zwanym Schemacie XIII, który potem stał się **Konstytucją duszpasterską o Kościele w świecie współczesnym *Gaudium et spes*.** Bp Wojtyła pełen entuzjazmu dzielił się tym czego był uczestnikiem nie tylko w przemówieniach przez radio watykańskie, ale także po powrocie do Polski podczas kazań i różnorodnych spotkań.

30 grudnia 1963 r. bp Wojtyła w rozmowie telefonicznej z papieżem Pawłem VI został mianowany **arcybiskupem metropolitą krakowskim.** Nominacja ta **publicznie** została **ogłoszona dopiero 19 stycznia 1964 r.** Uroczysty ingres do archikatedry odbył się **8 marca.** Uroczyste zaś nałożenie paliusza, władzy arcybiskupiej, przez papieża Pawła VI, miało miejsce w październiku 1964 r. podczas prac III sesji Soboru Watykańskiego II, po której abp Wojtyła wraz z innymi biskupami uczestniczył w pielgrzymce do Ziemi Świętej.

Opracowane na podstawie:

- Jan Paweł II, Wstańcie, chodźmy!, Kraków 2004
- A. Boniecki, Kalendarium życia Karola Wojtyły, Kraków 1983, s. 159 – 272
- B. Lecomte, Pasterz, Kraków 2006, s. 167 – 224

Kardynał

W 1967 r. ks. abp Karol Wojtyła otrzymał wiadomość, iż **papież Paweł VI mianował go kardynałem**. Udał się do Rzymu, aby **26 czerwca odebrać dekret nominacyjny**. Dwa dni później z rąk papieża otrzymał purpurowy kapelusz kardynalski (galero). Purpura przypisana godności kardynalskiej, oznacza, iż ten kto ją przyjmuje gotów jest bronić wiary aż „do przelania krwi”. Nowo mianowanym kardynałom przyznano także tytułarną siedzibę kardynalską. Wojtyła przydzielono kościół św. Cezarego znajdujący się niedaleko term Karakalli, na początku via Appia Antica. 29 czerwca, w Uroczystość Świętych Apostołów Piotra i Pawła odbył się „publiczny” konsystorz. Nowo nominowani kardynałowie wraz z papieżem sprawowali Eucharystię, podczas której każdy z nich otrzymał kardynalski pierścień.

Kardynał Karol Wojtyła mimo licznych funkcji wynikających ze sprawowanej funkcji w pamięci wszystkich pozostał jako duszpasterz. Nadal chrzczył, odwiedzał chorych, udzielał święceń kapłańskich, błogosławił nowożeńców, spowiadał zwłaszcza w czasie Wielkiego Tygodnia w Bazylice Mariackiej w Rynku Głównym, w Kolegiacie św. Anny czy w Bazylice OO. Franciszkanów. Nadal regularnie uczestniczył w pielgrzymkach: na Jasną Górę, do Kalwarii Zebrzydowskiej czy do Piekar Śląskich. Systematycznie wizytował parafie diecezji krakowskiej.

Kardynał Wojtyła jako profesor, wykładowca i jako ostatni doktor, który otrzymał habilitację na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego, ubolewał, iż wydział ten w 1954 r. został zamknięty.

Kilka miesięcy przed planowaną datą zamykającą I Synod Diecezji Krakowskiej, 6 sierpnia 1978 r. o godz. 21:40 światem wstrząsnęła wiadomość o śmierci papieża Paweł VI. Wiadomość ta zaskoczyła Kard. Wojtyłę podczas wakacji. Kilka dni później Kard. wraz z Ks. Prymasem Stefanem Wyszyńskim udali się do Rzymu na uroczystości pogrzebowe (12 sierpnia) oraz na mające się odbyć 25 sierpnia konklawe. W czwartej turze głosowania papieżem został sześćdziesięciosześcioletni kard. Albino Luciani, który przyjął imię Jan Paweł I. Jego pontyfikat trwał trzydzieści trzy dni. Jego śmierć (28/29 września) jeszcze bardziej niż śmierć Pawła VI wstrząsnęła światem. Po raz kolejny kardynałowie przybyli do Rzymu, aby wziąć udział w uroczystościach pogrzebowych i w kolejnym konklawe, które rozpoczęło się 14 października. Dwa dni później, **16 października 1978 r. ok. godz. 17:15 biskupem Rzymu i następcą św. Piotra został Karol Wojtyła**, który będąc wiernym wobec trzech swoich poprzedników, **przyjął imię Jan Paweł II**. Kilka dni później, 22 października na Placu św. Piotra odbyła się uroczysta inauguracja jego pontyfikatu. Gesty nowo wybranego papieża, słowa i intonacja głosu podczas przemówienia, otwartość i chęć bezpośredniego kontaktu z uczestnikami Mszy św. były zapowiedzią nieprzeciętnego pontyfikatu. Po zakończonej ceremonii Jan Paweł II ukazał się jeszcze w oknie swego apartamentu i zapowiedział zebranym, że w każdą niedzielę będzie się z nimi spotykał na wspólnej modlitwie Anioł Pański. Na zakończenie dodał: „Pora kończyć. Czas na obiad!”. Prostota, dobroć i nieprzeciętna radość Jana Pawła II była zapowiedzią zerwania ze sztywnym i podniosłym sposobem sprawowania papieskiej posługi. Całym sobą pokazywał, iż naturalność, spontaniczność i powaga spraw mogą wzajemnie się przenikać.

Opracowane na podstawie:

- A. Boniecki, Kalendarium życia Karola Wojtyły, Kraków 1983, s. 273 – 837
- B. Lecomte, Pasterz, Kraków 2006, s. 225 – 307
- G. Weigel, Świadek nadziei, Kraków 2005, s. 246 – 275

Papież

16 października 1978 r. ok. godz. 17:15 kolegium kardynałów wybrało **264. papieża**. Został nim pierwszy w historii „słowiański papież”, krakowski kardynał Karol Wojtyła, który przyjął imię **Jan Paweł II**. Pierwszy od 1522 r. papież nie – Włoch.

Swą posługę na Stolicy Piotrowej sprawował **9497 dni**, a zatem **26 lat, 5 miesięcy i 16 dni**. Jego pontyfikat jest najdłuższym pontyfikatem XX wieku i trzecim co do długości w dziejach historii Kościoła. Najdłużej posługującym papieżem był św. Piotr (od ustanowienia go głową Kościoła przez Chrystusa w roku 30, aż do męczeńskiej jego śmierci datowanej na rok 64 lub 67), a następnie błogosławiony Pius IX (jego pontyfikat trwał od 16 czerwca 1864 r. do 7 lutego 1878 r., czyli 31 lat, 7 miesięcy i 22 dni).

Błogosławieni i święci

Pontyfikat Jana Pawła II jest niezwykle pod względem liczby beatyfikacji i kanonizacji. Od 1588 r., kiedy papież Sykstus V ustanowił procedurę procesu kanonizacyjnego, aż do 1978 r., do czasu wyboru na Stolicę Piotrową Jana Pawła II, Kościół kanonizował 302 świętych.

Jan Paweł II w czasie swego pontyfikatu, podczas **148 beatyfikacji ogłosił 1338 błogosławionych, w tym 160 Polaków i dwóch papieży, Jana XXIII i Piusa IX. Podczas 51 kanonizacji ogłosił 482 świętych, w tym 11 Polaków**. Jan Paweł II jako pierwszy w dziejach papież beatyfikował małżeństwo, Marię i Luigi Beltrame Quattrocchi.

Dokonując beatyfikacji i kanonizacji Jan Paweł II ukazywał nie tylko, że świętość dostępna jest dla każdego z nas, ale przede wszystkim przypominał, iż jest ona każdemu z nas zadana.

Szafarz sakramentów

Jan Paweł II jest pierwszym papieżem, który w praktyce łączył spoczywające na nim, jak na każdym biskupie, różne funkcje duszpasterskie. Jako pierwszy w historii biskup Rzymu regularnie odwiedzał parafie swojej diecezji i spotykał się ze swymi diecezjanami. Pierwszą zwizytowaną parafią była parafia p.w. św. Franciszka Ksawerego do której przybył 3 grudnia 1978 r., a zatem już ok. 7 tygodni po wyborze. Do końca 2004 r. **nawiedził 317 parafii** z 333 istniejących w Wiecznym Mieście. Od 2003 r., w związku z coraz większymi dolegliwościami utrudniającymi poruszanie się, Jan Paweł II nie nawiedzał kościołów, ale do Watykanu przybywały delegacje poszczególnych parafii.

Nie tylko jako biskup, ale także jako „proboszcz całego świata” Jan Paweł II udzielał wiernym sakramentów.

W ciągu swego pontyfikatu, podczas 67 obrzędów **chrztu**, które zazwyczaj sprawował w Niedzielę Chrztu Pańskiego w Kaplicy Sykstyńskiej, Jan Paweł II osobiście udzielił tego **sakramentu 1501 osobom, w tym 687 dzieciom i 814 dorosłym**. Także tego sakramentu udzielał podczas swych zagranicznych podróży m.in. w Akrze (Ghana), Nagasaki (Japonia), Onitshy (Nigeria), Wilnie i wielu innych miejscach.

Po raz pierwszy Jan Paweł II udzielił sakramentu chrztu św., komunii św. i bierzmowania 11 petentom w Wielką Sobotę, 14 kwietnia 1979 r. w Bazylice św. Piotra.

Każdego roku w Wielki Piątek Jan Paweł II zasiadał w konfesjonale Bazyliki św. Piotra i spowiadał wiernych. Błogosławił także nowożeńcom podczas uroczystości zaślubin. Każdego roku w Niedzielę

Dobrego Pasterza Jan Paweł II udzielał diakonom święceń prezbiteratu. W sumie **wyświęcił ponad 2800 kapłanów**. 6 stycznia każdego roku, w uroczystość Objawienia Pańskiego udzielał natomiast święceń biskupich. Jan Paweł II **konsekrował 321** mianowanych przez siebie **biskupów**. W 2001 r. ze względu na obchodzoną 6 stycznia ceremonię zakończenia obchodów Roku 2000, obrzęd udzielenia sakry biskupiej odbył się 19 marca.

Jan Paweł II **mianował 2/3 światowego episkopatu**.

Dokumenty

Ogromnym dorobkiem pontyfikatu Jana Pawła II jest ogromna liczba różnych dokumentów.

Jest on autorem **14 encyklik, 15 adhortacji apostolskich, 13 konstytucji apostolskich, 45 listów apostolskich, 29 dokumentów w formie motu proprio oraz tysięcy listów papieskich**, przesyłanych z okazji doniosłych wydarzeń m.in. do Kościołów lokalnych, diecezji, sanktuariów, czy listów do kardynałów, biskupów, kapłanów z okazji ważnych rocznic.

Jan Paweł II jest także autorem następujących książek: „**Przekroczyć próg nadziei**” (książka została przetłumaczona na 40 języków i została uznana za światowy bestseller), „**Dar i tajemnica**”, „**Wstańcie, chodźmy**”, „**Tryptyk rzymski**” oraz „**Pamięć i tożsamość**”.

Audiencje środowe oraz *Urbi et Orbi*

Do 5 stycznia 2005 r. Jan Paweł II **odbył 1166 środowych audiencji ogólnych**, tak zwanych katechez środowych, w których **uczestniczyło prawie 18 mln pielgrzymów** z całego świata, nie licząc innych spotkań i audiencji (ponad 8 mln pielgrzymów tylko w okresie Wielkiego Jubileuszu Roku 2000). Podczas audiencji papież wygłaszał cykl katechez. Najbardziej znany cykl nosi tytuł „**Mężczyzną i niewiastą stworzył ich**”.

Dwa razy w ciągu roku, w czasie Świąt Bożego Narodzenia oraz Świąt Wielkanocnych papież składał wiernym z całego świata **w ponad 60 językach życzenia oraz udzielał błogosławieństwa *Urbi et Orbi* (Miastu i Światu)**.

Papieskie okna

Do historii papieskiego nauczania przeszły także trzy okna: Pałacu Apostolskiego w Watykanie, krakowskiej kurii przy Franciszkańskiej 3 oraz w poliklinice Gemelli. Okna te są symbolem głębokiej więzi i bliskości wiernych z papieżem.

Zwłaszcza okno Pałacu Apostolskiego w Watykanie jest symbolem jedności i modlitewnej więzi wiernych z papieżem, gdyż przed nim w każdą niedzielę i święto gromadzili się wierni, aby wraz z

Ojcem Świętym odmówić modlitwę Anioł Pański.

Jan Paweł II – człowiek przebaczenia i pojednania

13 maja 1981 r. na Placu św. Piotra Jan Paweł II został postrzelony przez tureckiego zamachowca Mehmeta Ali Agcę. Kilka dni po zamachu, podczas pierwszego swego publicznego przemówienia w poliklinice Gemelli Jan Paweł II powiedział: „Modlę się za brata, który mnie zranił, a któremu szczerze przebaczyłem”. Na Boże Narodzenie 1983 r. Jan Paweł II odwiedził zamachowca w więzieniu. Kilkakrotnie papież spotkał się z matką Mehmeta Ali Agcy, Muzeyen Agcą i bratem zamachowca Adnaną, gdyż doskonale rozumiał ich tragedię. Pierwsze spotkanie miało miejsce w 1987 r. i mimo, że nie było wcześniej umówione, Jan Paweł II przełożył dla nich inne obowiązki.

W 1999 r. papież prosił prezydenta Włoch o uniewinnienie Agcy. Niedługo potem Agca opuścił mury włoskiego więzienia, jednak przejęli go Turcy, którzy znów zamknęli go w więzieniu. Tym razem za zabójstwo słynnego tureckiego dziennikarza, Abdiego Ipekci.

Podróże apostolskie

Jednym z najważniejszych wyróżników pontyfikatu Jana Pawła II są podróże apostolskie. W całej historii Kościoła nie zdarzyły się tak liczne pielgrzymki papieża. Tę długowieczną tradycję braku podejmowania przez papieży podróży apostolskich, przerwał dopiero Jan XXIII (28 X 1958 – 3 VI 1963), który udał się do Loreto, a także do Asyżu z okazji jubileuszu 750–lecia zakonu franciszkańskiego. Przełom jednak przyniósł papież Paweł VI, który odbył 9 zagranicznych podróży m.in. do Izraela, Jerozolimy, Kolumbii, Ugandy, Australii, Portugalii, Turcji, Szwajcarii a także do Iranu, Pakistanu, Filipin, Indonezji, Hongkongu, Sri Lanki. Ogromna jednak zmiana nastąpiła podczas pontyfikatu Jana Pawła II, który według oficjalnych danych odbył **104 zagraniczne pielgrzymki oraz ok. 145 podróży na terenie Włoch**. Jako biskup Rzymu nawiedził **317 z 333 rzymskich parafii**.

Podczas 145. podróży na terenie Włoch, Jan Paweł II wygłosił ok. 906 przemówień.

Podczas podróży zagranicznych Jan Paweł II odwiedził 130 krajów i ok. 900 miejscowości i wygłosił ponad 2400 przemówień. Niektóre kraje odwiedził kilkakrotnie m. in. Polskę, Francję, USA, Meksyk, Hiszpanię, czy Portugalię. Łączna **długość pielgrzymkowych dróg Jana Pawła II wynosi ok. 1 mln 700 tys. km** Długość ta odpowiada **trzykrotnej odległości między Ziemią a Księżycem, czy prawie 30-krotnemu obiegnięciu Ziemi wokół równika**. Poza Watykanem Jan Paweł II spędził w sumie ponad dwa lata swego 26-letniego pontyfikatu.

Pierwszą zagraniczną pielgrzymką Jana Pawła II była podróż na Dominikanę, do Meksyku i na Bahama w styczniu 1979 r. Ostatnią zaś pielgrzymka do Lourdes 15 – 16 VIII 2004 r. Jan Paweł II podczas swego pielgrzymowania odwiedził niemożliwe do nawiedzenia miejsca, takie jak Sarajewo, Bejrut, czy Jerozolima.

Każdą pielgrzymkę Jan Paweł II rozpoczynał **od ucałowania ziemi**. Gest ten wyrażał szacunek dla wszystkich mieszkańców ziemi, której był gościem. Większość swoich apostolskich podróży, pielgrzymek wiary, Jan Paweł II rozpoczynał od słów: **„Przybywam jako Papież – Pielgrzym”**. Każda Jego pielgrzymka oprócz szczególnych motywów, na przykład takich jak jubileuszowe obchody, beatyfikacje, kanonizacje, czy Światowe Dni Młodzieży, zawsze miała na celu spotkanie z wiernymi Kościoła lokalnego oraz umocnienie braci w wierze.

Kulminacyjnym momentem wszystkich pielgrzymek była Msza św., na zakończenie której Jan Paweł II zawierzał dany naród Matce Bożej. Niemalże stałym elementem podróży były spotkania ekumeniczne, a także spotkania z młodzieżą.

Opracowane na podstawie:

- A. Tornielli, Santo subito. Tajemnice świętości Jana Pawła II, Kraków 2009
- *Tatus Tuus*, Miesięcznik Postulacji do spraw beatyfikacji i kanonizacji Sługi Bożego Jana Pawła II, numer specjalny
- List, Wielki Janie Pawle co z nami będzie?, 5/05, s. 17 – 26
- A. Jackowskiego, I. Sołjan, Leksykon pielgrzymek Jana Pawła II, Kraków 2006
- www.wiara.pl
- www.opoka.pl

Opracowanie życiorysu Karola Wojtyły - Jana Pawła II - mgr lic. Katarzyna Wilczek

16 sierpnia 2002 rozpoczął ostatnią i najkrótszą pielgrzymkę do Polski, podczas której poświęcił Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Łagiewnikach.

31 marca 2005 roku stan zdrowia Jana Pawła II znacznie się pogorszył. Media przekazywały codziennie informacje od lekarzy, którzy opiekowali się Papieżem w jego apartamencie, w Watykanie. Gdy **2 kwietnia** o godzinie 21.37 Renato Buzzonetti, osobisty lekarz papieski stwierdził śmierć Jana Pawła II, cały świat pograżył się w żałobie. Pogrzeb Papieża odbył się **8 kwietnia**. W uroczystościach pogrzebowych na placu św. Piotra uczestniczyło 300 tysięcy wiernych. Dwa miliardy osób oglądało transmisję z ich przebiegu w telewizji. Trumna z ciałem Papieża została pochowana w podziemiach bazyliki św. Piotra.

13 maja 2005 roku rozpoczął się proces beatyfikacyjny Jana Pawła II, przez wielu zwanego – Wielkim. W odpowiedzi na wołanie wiernych „Santo subito!”, wznoszone podczas pogrzebu Papieża, nowy papież Benedykt XVI udzielił dyspensy od pięcioletniego okresu oczekiwania na wszczęcie procesu beatyfikacyjnego, co jest zwyczajowo wymagane przez prawo kanoniczne. Postulatorem procesu został ksiądz Sławomir Oder.

2 kwietnia 2007 roku w Bazylice św. Jana na Lateranie, w obecności wikariusza generalnego Rzymu kard. Camillo Ruiniego, nastąpiło zamknięcie procesu beatyfikacyjnego na szczeblu diecezji rzymskiej, po czym przekazano całą dokumentację sprawy Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych. Jeszcze żaden proces tego rodzaju na poziomie diecezji w naszych czasach nie rozpoczął się tak szybko po śmierci danego kandydata na ołtarze i nie zakończył się w ciągu niespełna dwóch lat od jego otwarcia.

14 stycznia 2011 – Benedykt XVI podpisał dekret o uznaniu o autentyczności cudownego uzdrowienia francuskiej zakonnicy, s. Marie-Simone Pierre Normand. Poinformowano, że uroczystości beatyfikacyjne odbędą się w Świątyni Miłosierdzia Bożego **1 maja 2011** w Watykanie. Wspomnienie liturgiczne nowego błogosławionego Kościoła katolickiego papież wyznaczył na 22 października (pamiętka uroczystego

rozpoczęcia pontyfikatu Jana Pawła II w 1978 roku). Niemal nazajutrz po obrzędzie beatyfikacji rozpoczął się – na razie jeszcze nieoficjalnie – proces kanonizacyjny, w którym postulatorem był, podobnie jak przed beatyfikacją, ks. Sławomir Oder.

2 lipca 2013 Komisja kardynałów Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych zatwierdziła przedstawioną jej dokumentację w sprawie uznania cudu dokonanego za wstawiennictwem bł. Jana Pawła II. Trzy dni później papież Franciszek wydał dekret w sprawie uznania tego cudu. Dyrektor Biura Prasowego Stolicy Apostolskiej ks. Federico Lombardi SJ wyjaśnił, że chodzi o potwierdzone przez lekarzy i teologów z Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych niewytłumaczalne z lekarskiego punktu widzenia uzdrowienie Kostarykanki Floribeth Mora Diaz, cierpiącej na nieoperacyjny tętniaka mózgu. Według prasy kobieta, oglądając transmisję beatyfikacji papieża Polaka, zaczęła do niego się modlić, po czym doznała nagłego uzdrowienia. 30 września 2013 roku papież ogłosił datę kanonizacji błogosławionych papieży Jana XXIII i Jana Pawła II – podczas wspólnej uroczystości w Niedzielę Miłosierdzia Bożego **27 kwietnia 2014 roku**.

Opracowanie:

Tomasz Michta, redakcja: Paulina Szczuczko-Jędruszk

Materiały dotyczące biografii Jana Pawła II zostały zaczerpnięte ze strony internetowej

Centrum Jana Pawła II – „Nie lękajcie się”

<http://www.centrumjp2.pl/jan-pawel-ii/biografia-jana-pawla-ii/>